

Datum

2023-08-04

Vår referens

Paulina Franzén

Utvecklingssamordnare

paulina.franzen@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Malmöinitiativ avseende Familjecentral behövs i Oxie (EF20230089) ASN-2023-11430

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har tagit emot ett Malmöinitiativ som redogör för de positiva effekterna med familjecentraler och lyfter behovet av att öppna en familjecentral i Oxie.

Förskoleförvaltningen är huvudansvarig för Malmö stads samverkan med Region Skåne i frågan, där arbetsmarknads- och socialförvaltningen också medverkar.

För närvarande finns sju familjecentraler och ytterligare två ska öppna 2024. Beslutet om vilka geografiska områden som ska prioriteras baseras på en bedömning av olika socioekonomiska faktorer och fattas gemensamt av berörda förvaltningar i Malmö stad och Region Skåne.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner förvaltningens svar på Malmöinitiativ avseende Familjecentral behövs i Oxie.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar svaret till stadskontoret.

Beslutsunderlag

- Malmöinitiativ avseende Familjecentral behövs i Oxie EF20230089
- G-Tjänsteskrivelse - Malmöinitiativ avseende Familjecentral behövs i Oxie

Beslutsplanering

ASN beredning 2023-08-09

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2023-08-17

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2023-08-30

Beslutet skickas till

Stadskontoret.

Ärendet

Ett Malmöinitiativ har inkommit till arbetsmarknads- och socialnämnden. Initiativet ger en beskrivning av familjecentralernas uppdrag att stärka integration, språkutveckling och det jämställda föräldraskapet samt att en sådan mötesplats för familjer sannolikt har stora effekter för hälsan i ett område.

Initiativet tar upp att det finns behov av att öppna en familjecentral i Oxie.

Förskolenämnden har också tagit emot det aktuella initiativet. Förskoleförvaltningen är huvudansvarig i Malmö stad för uppdraget att starta fler familjecentraler i samarbete med Region Skåne.

Bakgrund

Föreningen för familjecentralers främjande ger följande beskrivning av vad en familjecentral är; en hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande verksamhet och mötesplats.

Familjecentralen riktar sig till blivande föräldrar, föräldrar, barn och andra viktiga vuxna kring barnet. Med familjecentral menas en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Utöver basverksamheterna kan även andra samhällsaktörer ingå i samarbetet.

Familjecentralens syfte är att i samverkan minska:

- fysisk, psykisk och social ohälsa bland barn
- ojämlikheten i hälsa bland barn
- risken att barn hamnar mellan samhällets trygghetssystem som gör att barnet inte får rätt stöd i rätt tid

På en familjecentral samordnar kommun och region sina resurser för att möjliggöra en lättillgänglig tvärfacklig samverkan. Förutom barnmorskor, barnhälsovårdssjuksköterskor, förskollärare och socionomer kan det även finnas andra yrkesgrupper representerade, såsom familjerådgivare, tandvårdspersonal och psykolog.

Familjecentralen ska vara en del i att främja trygga uppväxtvillkor för barn genom att sprida kunskap till och stödja blivande föräldrar och föräldrar. Det innebär att familjecentralen kan fungera som **en** ingång för att nå alla föräldrar och samtidigt erbjuda kompletterande stödinsatser för föräldrar som är i behov av det. Familjecentralen är således en arena där kommuner och regioner genomför gemensamma tidiga insatser.¹

Vägledning för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter är ett styrdokument som klargör Region Skånes och Skånes Kommuners gemensamma mål och syfte med familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter. Vägledningen ligger till grund för framtagande av lokalt samverkansavtal mellan verksamheter finansierade av Region Skåne och Skånes Kommuner, vilka är huvudmännen för familjecentraler i Skåne.

I Malmö finns sju familjecentraler; Rådmansvången, Lindängen, Familjens hus, Värnhem, Sesam, Solstrålen och Nydala.² Det finns i nuläget planering för att öppna två under 2024; Kroksbäck och Mobilia.

Förvaltningens överväganden

¹ [Föreningen för familjecentralers främjande.](#)

² [Familjecentraler - Malmö stad \(malmo.se\)](#)

Kommunfullmäktige har gett berörda nämnder och förvaltningar i uppdrag att verka för att starta fler familjecentraler i samverkan med Region Skåne. Förskoleförvaltningen är huvudrepresentant i samverkan med Region Skåne men även arbetsmarknads- och socialförvaltningen ingår. Beslut om var familjecentraler ska öppna fattas gemensamt av Malmö stad och Region Skåne och är alltså inte en fråga som arbetsmarknads- och socialförvaltningen kan fatta beslut om på egen hand.

Den geografiska placeringen beslutas utifrån flera faktorer. Region Skåne har det så kallade Care Need Index-talet som en utgångspunkt.³ CNI är ett hjälpmedel som använder socioekonomiska förhållanden för att identifiera risk för ohälsa. Statistiska centralbyrån sammanställer ett anpassat CNI till regioner med flera. Enligt uppgift från berörd verksamhet i arbetsmarknads- och socialförvaltningen är Oxies CNI 1,13 vilket kan jämföras med att flera av de områden där det i dag finns familjecentraler har CNI som ligger mellan 2 och 2,5.

Malmö stad utgår inte från CNI men väger in liknande faktorer som rör socioekonomiska förhållanden i bedömningen av vilka områden som bör lyftas som prioriterade i samarbetet med Region Skåne. En likvärdig tillgång till stöd för alla malmöbor är en annan viktig faktor.

Behovet av att öppna fler familjecentraler följs upp fortlöpande i samarbetet med Region Skåne. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen verkar för att säkerställa en likvärdig tillgång till familjecentralernas stöd för alla barn och föräldrar i Malmö som behöver det.

Jämställdhetsperspektiv

Eftersom det aktuella initiativet inte föranleder något beslut utöver den process som redan pågår i samverkan mellan Malmö stad och Region Skåne har ärendet inte några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv. Kommunfullmäktige har gett berörda nämnder och förvaltningar ett uppdrag att starta fler familjecentraler tillsammans med Region Skåne.

Familjecentralernas uppdrag omfattar bland annat att stödja föräldrar till ett jämställt föräldraskap. Genom att fler barn och föräldrar successivt får tillgång till familjecentraler kan det bidra till att öka jämställdheten.

Barnperspektiv

Eftersom det aktuella initiativet inte föranleder något beslut utöver den process som redan pågår i samverkan mellan Malmö stad och Region Skåne har ärendet inte några konsekvenser ur ett barnperspektiv. En likvärdig tillgång för barnen i Malmö till det stöd som familjecentralerna kan erbjuda är en av flera faktorer som Malmö stad tar i beaktande.

Förekomsten av socioekonomiska faktorer i stadens olika geografiska områden som kan påverka barns uppväxtvillkor negativt är en annan omständighet som påverkar Malmö stads och Region Skånes prioriteringar och beslut.

Genom att stärka stödet särskilt i de områden där det finns en stor förekomst av socioekonomiska problem kan fler barn som riskerar att utvecklas negativt få tillgång till stöd.

Ekonomiska konsekvenser

Eftersom det aktuella initiativet inte föranleder något beslut utöver den process som redan pågår

³ [Care Need Index \(CNI\) \(scb.se\)](http://scb.se)

i samverkan mellan Malmö stad och Region Skåne får ärendet inte några ekonomiska konsekvenser.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef